

Latvijas Universitāte
Humanitāro zinātņu fakultāte
Klasiskās filoloģijas katedra
Hellēnistikas centrs
Latīniskā kultūrmantojuma centrs

5. starptautiskā klasiskās filoloģijas biennāles konference

ANTIQUITAS VIVA 2016: VĀRDS VĀRDNĪCĀ UN TEKSTĀ

2016. gada 7.–8. aprīlis
Rīga

**KONFERENCES PROGRAMMA UN
REFERĀTU KOPSAVILKUMI**

PROGRAMMA

Ceturtdiena, 7. aprīlis

**Konferences norises vieta LU Humanitāro zinātņu fakultāte
(Visvalža iela 4a, 402. telpa, 4. stāvs)**

- 13.00–13.20** Reģistrēšanās konferencei (402. telpa)
- 13.20–13.30** Konferences atklāšana, Ilze Rūmniece
- 13.30–14.40** 1. sēde, vada Vita Paporinska
Līva Rotkale (Latvijas Universitāte, Latvija)
Homonymia, synonymia, kyria, synonyma nozīme
Aristotela Runas mākslā III 2, 1404b37–1405a2
Arturs Hansons (Klasisko un orientālo pētījumu centrs "Ad fontes", Latvija) Sengrieķu īpašvārdu atveide latviešu valodā
Dace Strelēvica-Ošiņa (Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts, Latvija) Ar valodas pareizības tematiku saistītie latīņu izcelsmes termini
- 14.40–15.10** Kafijas/tējas pauze (305. telpa)
- 15.10–16.40** 2. sēde, vada Olga Budaragina (*Ольга Бударagina*)
Vija Stikāne (Īpaši aizsargājama kultūras piemineklis Turaidas muzejrezervāts, Latvija)
Viduslaiku pergamenta dokumenti un lībiešu vietvārdi
Brigita Cīrule, Ilona Gorņeva (Latvijas Universitāte, Latvija) Latīņu vārdi un to nozīmes mainīgums:
Indriķa hronikas piemērs
Anna Strode (Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Latvija) Līgavu un līgavaini raksturojošie vārdi 17. gs. latīņu kāzu dzejā Rīgā
Ingars Gusāns (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Latvijas Universitāte, Latvija) Uzrunas forma *ave* metālmūzikas tekstos
- 17.30** Vakariņas un performance klasiskās noskaņās (305. telpa)

KONFERENCES DALĪBNIEKI

<i>Budaragina Olga (Бударагина Ольга)</i> , Sanktpēterburgas Valsts universitāte, Krievija M. Kornēlijs Frontons un vārdu izvēle	16
<i>Cīrule Brigita, Gorņeva Ilona</i> , Latvijas Universitāte, Latvija Latīņu vārdi un to nozīmes mainīgums: <i>Indriķa hronikas</i> piemērs ...	17
<i>Fībiga Ieva</i> , Latvijas Universitāte, Latvija Galēns par novecojušiem vārdiem hipokratiskajā korpusā	18
<i>Fogt-Špira Gregors (Vogt-Spira Gregor)</i> , Filipa Universitāte Marburgā, Vācija Fridrihs Lielais un antīkā senatne	19
<i>Gusāns Ingars</i> , Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Latvijas Universitāte, Latvija Uzrunas forma <i>ave</i> metālmūzikas tekstos	20
<i>Hansons Arturs</i> , Klasisko un orientālo pētījumu centrs "Ad fontes", Latvija Sengrieķu īpašvārdu atveide latviešu valodā	21
<i>Jermolajeva Jeļena (Ермолаева Елена)</i> , Sanktpēterburgas Valsts universitāte, Krievija Raga un zilonķaula vārti un verbs ELEPHAIROMAI (Od. 19, 562–567)	22
<i>Reina Kārīna (Rein Kaarina)</i> , Tartu Universitāte, Igaunija Medicīnai veltītās runas 17. gs. Tartu	23
<i>Rotkāle Līva</i> , Latvijas Universitāte, Latvija Homonymia, synonymia, kyria, synonyma nozīme Aristotela Runas mākslā III 2, 1404b37–1405a2	24
<i>Rūmniece Ilze</i> , Latvijas Universitāte, Latvija Aristoteļa pieminējumi <i>Suda</i> leksikonā	25
<i>Stikāne Vija</i> , Īpaši aizsargājamais kultūras piemineklis Turaidas muzejrezervāts, Latvija Viduslaiku pergamenta dokumenti un lībiešu vietvārdi	26
<i>Strelēvica-Ošiņa Dace</i> , Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts, Latvija Ar valodas pareizības tematiku saistītie latīņu izcelsmes termini ...	27

<i>Strode Anna</i> , Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Latvija	
Līgavu un līgavaini raksturojošie vārdi 17. gs. latīņu kāzu dzejā Rīgā	28
<i>Tumans Harijs</i> , Latvijas Universitāte, Latvija	
τὸ φιλόπολι: kas ir patriotisms Senajā Grieķijā?	29
<i>Zaharova Jekaterina (Захарова Екатерина)</i> , Sanktpēterburgas Klasiskā ģimnāzija, Krievija	
Amicitia Sidonija Apollinara vēstulēs un 5. gs. gallu-romiešu sabiedrībā	30

Strode Anna

Līgavu un līgavaini raksturojošie vārdi 17. gs. latīņu kāzu dzejā Rīgā

17. gs. okazionālās dzejas rašanos Rīgā sekmē gan Eiropas humānisma strāvojumi, kas līdz ar reformāciju Livonijā ienāca 16. gs., gan vēsturiskie notikumi, kas norisinājās Livonijas teritorijā 16.–17. gadsimtā. Būtiska ietekme ir laikmetam raksturīgajai baznīcas dominancei, tās ciešai saistībai ar varas un īpašumu dalīšanu, kā arī izglītības veicināšanu Livonijas teritorijā.

Līdzīgi kā Vācijā, arī Livonijā dzīvojošie vācu literāti dažādos ģimenes svētkos vai nozīmīgos notikumos gan sabiedrībā pazīstamas personas, gan kolēģus, gan ģimenes locekļus, gan draugus apsveic ar okazionālo dzeju. Kāzas ir vieni no visplašāk apdzejotiem svētkiem – šim svinīgajam notikumam veltīto dzeju radi, draugi un kolēģi, sveicot jaunlaulāto pāri, iespiež nelielās grāmatiņās, kurās dažkārt var būt ietverti pat vairāki desmiti izvērsti kāzu dzejoļi.

Referātā aplūkota 17. gs. Rīgā sacerētā kāzu dzeja (*carmina nuptialia un epithalamia*) un tajā ietvertais līgavas un līgavaiņa tēla raksturojums. Īpaša uzmanība pievērsta līgavas un līgavaiņa tēlu raksturojošām leksēmām, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļiem un to saiknei ar 17. gs. vēsturisko fonu un sabiedrībā pastāvošiem uzskatiem par ideālu laulību.